

Іоргачова М.І.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
e-mail: manadger41@i.ua

Коцюрубенко Г.М.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
e-mail: annakots@ukr.net

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА ЇХ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ

Сучасні вимоги щодо підготовки майбутніх фахівців на ринку праці все більш спрямовуються у сферу практичної підготовки. Це в першу чергу пов'язано із різноманітними змінами у сучасному світі, коли теоретична складова все більш й більш відходить на другий план – до самостійної підготовки студентів. По-перше, цей процес пов'язаний з тим, що сьогодні існує достатньо інформації практично з будь-якого напрямку підготовки фахівців, тому роль викладача не стільки транслювати вже наявну інформацію – а виступати в ролі порадника для студента з приводу того як краще систематизувати інформацію за певною проблемою, на що треба звернути увагу при вивченні певного питання, та як можна наявну інформацію використати на практиці. По-друге, у світі спостерігається тенденція, коли теоретичні знання не закріплені практичним досвідом знецінюються, що дуже часто можна спостерігати у реальному житті.

Тому не дивно, що більшість сучасних вищих закладів ставлять перед собою важливу місію – рухатися у напрямку розвитку та забезпечувати гідний рівень практичної підготовки своїх студентів. Саме такий напрям має допомогти молодим фахівцям бути на ринку праці більш стійкими та гнучкими до потреб та випробувань сучасної економіки. У процесі навчання здобувачів вищої освіти практична підготовка проходить у декілька етапів. З елементами практичної підготовки студент стикається починаючи з першого курсу

навчання, яка, з кожним роком, ускладнюється та поглиблюється у напрямку необхідних для здобуття ним компетенцій. Якщо розглянути практичну підготовку у декілька найбільш суттєвих блоків, то їх можна представити у наступному вигляді (рис.1)

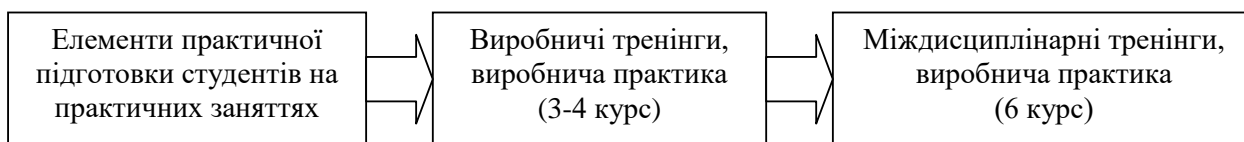

Рис.1. Послідовність та місце практичної підготовки здобувачів вищої освіти у процесі навчання

Особливу увагу, при розгляді практичної підготовки студентів необхідно зосередити саме на останніх курсах навчання. В цей період, як видно з рис. 1 основна частина практичної підготовки здобувачів представлена у вигляді тренінгів та безпосередньо проходження ними виробничої практики. Саме ці дві складові відіграють визначальну роль у формуванні необхідним студентам компетентній, наявність яких дозволять їм зайняти своє гідне місце на ринку праці та бути затребуваним висококваліфікованим фахівцем у своїх сфері. Тому перелік необхідних компетенцій неодмінно повинен бути узгоджений із майбутніми можливими роботодавцями, що в подальшому, повинно знайти відображення у переліку дисциплін (їх структурі), в робочих планах та програмах.

Використання тренінгів, щодо практичної підготовки студентів, є корисним як для студентів, так й для викладачів. Тренінгові технології є важливою складовою інтерактивного навчання, вони дають студентам можливість отримати навички практичної роботи, здатність розвивати здібності командної роботи, набуття студентами корисних комунікативних вмінь, що стають дуже актуальними на сьогоднішній день. Використання тренінгових форми навчання дозволяє посилити процес розуміння, засвоєння та творчого застосування теоретичних знань при вирішенні певних практичних завдань, а процес навчання стає більш осмисленим, спостерігається підвищення мотивації та залучення учасників щодо вирішення обговорюваних проблем. Однією з

особливостей тренінгів полягає в тому, що знання не подаються у готовій формі, а стають результатом активної діяльності та взаємодії студентів як між собою так й з викладачем.

Викладач, в свою чергу, удосконалює свою педагогічну майстерність, оскільки розробка та проведення тренінгів потребує не тільки певних навичок та вмінь, обумовлює необхідність постійного розвитку та оновлення, як інформації, що використовується в процесі тренінгу, так і методів та прийомів її опрацювання. Проведення тренінгів стимулює викладача щодо постійного моніторингу запитів роботодавців щодо необхідних компетенцій у студентів та потребує безперервного зв'язку та взаємного інформаційного обміну з усіма стейкхолдерами щодо відповідності практичної підготовки здобувачів вищої освіти та тих вимог, які будуть пред'явлені до них у майбутньому.

Щодо практичної підготовки студентів у вигляді виробничої практики, хотілося б відмітити, що закріплення кожного студента за конкретною базою практик є правильним, однак не дає студенту можливості ознайомитися з іншим суб'єктом господарської діяльності. На нашу думку, було б цікаво запровадити проходження студентом практики одночасно на декількох базах, одна з яких буде основною, а декілька інших допоможуть студенту ознайомитися з особливостями діяльності й інших суб'єктів господарювання.

Таким чином, практична підготовка здобувачів вищої освіти дійсно є основою їх конкурентоспроможності на ринку праці. Способи її проведення у формі тренінгів та виробничої практики – є одними з найбільш ефективних та широко використовуваних. Саме ці форми дають можливість студентам не тільки швидко та ефективно оволодіти необхідними теоретичними знаннями, а й формують необхідні їм уміння і навички інтерактивної взаємодії. Однак, постійні зміни у сучасному світі потребують і зміни цих форм, тому одним із можливих напрямків розвитку виробничої практики у майбутньому може стати поділ терміну практики на обов'язкову частину (закріплена база практики) та варіативну (можливість студентом відвідати інші бази практики за його

Іоргачова М. І., Коцюрубенко Г. М. Практична підготовка здобувачів вищої освіти як основа їх конкурентоспроможності на ринку праці / Іоргачова М. І., Коцюрубенко Г. М.,/ Збірник наук. праць за матер.ІІ Міжн.науково-метод.конфер. профес-викл.складу «Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку» 27-28 лютого 2020 р., ОНЕУ, Одеса – с. 209-212

вибором в продовж терміну практики), що, на нашу думку, підвищить якість практичної підготовки студентів та допоможе їм більш виважено обрати майбутнє місце роботи.